



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 24/2016-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. januára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej spoločnosťou FUTEJ and Partners, s. r. o., Radlinského 2, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Daniel Futej, pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 392/2014 z 30. júla 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. novembra 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“) pre namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 392/2014 z 30. júla 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľka okrem iného uviedla:

«Dňa 05.09.2014 bol právnemu zástupcovi Sťažovateľa doručené uznesenie Krajského súdu v Bratislave číslo pod sp. zn. 2 Co 282/2014-593 zo dňa 30.07.2014 (ďalej len „uznesenie KS“), ktorým Krajský súd v Bratislave potvrdil odvolaním napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava I číslo konania 10 C 209/2011-564 zo dňa 07.03.2014, ktorým Okresný súd Bratislava I (ďalej len „uznesenie Okresné/to súdu Bratislava I“) uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20,00 Eur podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Krajský súd v Bratislave v rámci svojej vyhodnocovacej činnosti o odvolaní Sťažovateľa voči uzneseniu Okresného súdu Bratislava I dospel k tomu, že odvolaním napadnutý rozsudok potvrdil a odvolanie Sťažovateľa v celom rozsahu zamietol.

Prostredníctvom svojho právneho zástupcu podal Sťažovateľ v zákonnej lehote v celom rozsahu proti zamietajúcemu rozsudku Krajského súdu v Bratislave mimoriadny opravný prostriedok- dovolanie s poukazom na ustanovenia § 237 písm. f) O. s. p. v spojení s § 241 ods. 2 písm. a), b), c) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) pre podanie ktorého sa rozhodol na základe ďalej špecifikovaných dôvodov, uvedomujúc si osobitné procesné postavenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako dovolacieho súdu, ktorého úlohou nie je nahrádzať činnosť súdov prvého a druhého stupňa, avšak bez svojej viny sa práve vinou súdov prvého a druhého stupňa ocitol v procesnej situácii, ktorá si vyžaduje zásah Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako dovolacieho súdu preto, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov Sťažovateľa ako účastníka nezákonného konania.»

Ďalej sťažovateľka uviedla, že «sa nápravy jeho porušených hmotných a procesných práv vyplývajúcich z rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.07.2014 ako aj rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 07.03.2014 domáhal(a) podaním mimoriadneho opravného prostriedku- dovolania, ktorý na adresu Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky (ďalej ako „Najvyšší súd Slovenskej republiky“) podal dňa 18. 09. 2014.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky svojím uznesením zo dňa 13.8.2015 Sťažovateľom podaný mimoriadny opravný prostriedok- dovolanie odmietol poukazujúc na absenciu zákonom požadovaných podmienok pre podanie mimoriadneho opravného prostriedku v tejto právnej veci. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je zrejmé, že pri rozhodovaní o prípustnosti samotného dovolania prihliadol aj na tú skutočnosť, že prípadné pripustenie aplikácie § 237 O. s. p. a teda aj prípadné pripustenie dovolania Sťažovateľa by mohlo mať za následok vznik takých vád, ktoré bezprecedentne porušujú základné zásady občianskeho súdneho procesu.».

Podľa názoru sťažovateľky je napadnuté uznesenie nezákonné, arbitrárne a chýba mu „akékoľvek logické odôvodnenie, takže je nepreskúmateľné a nepresvedčivé“.

Ďalej najvyšší súd v napadnutom uznesení podľa názoru sťažovateľky „vybočil z ústavných medzí rozhodovania príslušného orgánu ochrany práv a defacto odmietol jeho (správne „jej“, pozn.) právo na súdnu ochranu“ a sťažovateľka namietla, že napadnuté uznesenie nie je riadne a dostatočne odôvodnené.

Na základe uvedeného sťažovateľka v petite sťažnosti žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Cdo 392/2014 z 30. júla 2015 porušil jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušil a aby jej priznal úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 392/2014 z 30. júla 2015.

Ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou poukazuje na to, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné tiež pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory

všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00).

Ako zo sťažnosti a z obsahu spisového materiálu vyplýva, Okresný súd Bratislava I podľa názoru sťažovateľky jej uznesením č. k. 10 C 209/2011-564 zo 7. marca 2014 uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 20 € za podané odvolanie v rozpore so zákonom a rovnako v rozpore so zákonom Krajský súd v Bratislave následne uznesením sp. zn. 2 Co 282/2014 z 30. júla 2014 odvolaním napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava I potvrdil. Keďže najvyšší súd napadnutým uznesením sťažovateľkou podané dovolanie odmietol, domáha sa sťažovateľka ústavnej ochrany v konaní pred ústavným súdom a žiada, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec najvyššiemu súdu vrátil na ďalšie konanie.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd poukazuje na § 238 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku, z ktorého okrem iného vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustné vo veciach, v ktorých je napadnuté právoplatné rozhodnutie neprevyšujúce trojnásobok minimálnej mzdy, t. j. táto skutočnosť predstavuje vo sfére všeobecného súdnictva zákonný dôvod na odmietnutie dovolania z dôvodu neprípustnosti vzhľadom na to, že ide o bagateľnú sumu (pozri napr. IV. ÚS 358/08 alebo IV. ÚS 717/2013).

Všetky tieto hľadiská a postuláty tvorili východiská pre posúdenie sťažnosti ústavným súdom aj v tomto prípade.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08, IV. ÚS 94/2014).

Ústavný súd už vyslovil právny názor, podľa ktorého ak Občiansky súdny poriadok vylučuje u bagatel'ných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva (IV. ÚS 431/2012, IV. ÚS 94/2014). Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagatel'nú sumu, poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľom len v celkom výnimočných prípadoch, ak sťažnosť signalizuje, že došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu, resp. intenzite (napr. IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011, IV. ÚS 717/2013). Podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach danej veci o takýto výnimočný prípadne zjavne nejde.

Vychádzajúc teda zo skutočnosti, že sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha ústavnej ochrany v súvislosti so súdnym poplatkom za odvolanie v sume 20 €, ktorá je zjavne bagatelná, ústavný súd na základe dosiaľ uvedeného pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že vo veci sťažovateľky nie sú podľa jeho doterajšej judikatúry splnené podmienky na poskytnutie ústavnej ochrany, a preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd nad rámec poukazuje na svoju štandardnú judikatúru (napr. IV. ÚS 238/07, II. ÚS 418/2012), podľa ktorej otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Napriek uvedenému ústavný súd posúdiac napadnuté uznesenie najvyššieho súdu konštatuje, že uznesenie nevykazuje nijaké znaky arbitrárnosti ani svojvôle a nevyplýva z neho taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu, teda napadnuté uznesenie nesignalizuje, že by ním mohlo dôjsť k porušeniu v sťažnosti označených práv sťažovateľky.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o zrušení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľky (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa ďalšími návrhmi sťažovateľkou uplatnenými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. januára 2016